

Bemærkninger til forslaget

Socialdemokratiet ønsker at styrke forebyggelsesindsatsen i Danmark, og her kan skolen spille en langt mere aktiv rolle, hvilket bl.a. erfaringerne fra Norge viser, hvor førstehjælp i skolen er obligatorisk. Ud over at en række småskader kan klares i skolen, uden at børnene kommer på skadestuen, er det dokumenteret, at der reddes liv, når mange i befolkningen har grundlæggende kendskab til førstehjælp og kan give hurtigt førstehjælp, inden den professionelle hjælp når frem. Socialdemokratiet finder, at det både menneskeligt og samfundsøkonomisk vil bidrage væsentligt til forebyggelsesindsatsen, hvis alle borgere på sigt kan yde førstehjælp på grund af undervisningen i folkeskolen.

Norge har siden 1939 haft obligatorisk førstehjælpsundervisning i grundskolen. Førstehjælpsundervisningen er ikke et selvstændigt fag, men er integreret i læseplanerne som en obligatorisk del fra 0. til 10. klasse. Faget er ikke timesat. Det er op til den enkelte lærer eller skole at integrere undervisningen. Skolerne benytter mange forskellige redskaber, f.eks. integration af pensum i en eksamensopgave eller som et tema på skoleudflugter til at opbygge førstehjælpskompetencerne hos eleverne. Socialdemokratiet ønsker, at den tilsvarende decentrale model med en udpræget grad af metodefrihed skal være gældende for Danmark. Der har været gennemført flere samarbejdsprojekter mellem folkeskoler og førstehjælpsudbydere, hvor der er gode ideer til erfaringsudveksling om integration af førstehjælp i fag som biologi og idræt.

Førstehjælpskompetence er vigtig forebyggelse både i skoleårene, og når børnene bliver voksne med et førstehjælpsbevis i lommen.

Mange børn og unge kommer i dag til skade i skoletiden. I mange tilfælde er der tale om mindre ulykker, der resulterer i en tur på skadestuen i følgeskab med en lærer. Skolerne henviser årligt 120.000 børn til skadestuen. Det svarer til 57 årlige besøg pr. skole i gennemsnit, jf. henvendelse af 12. februar 2008 fra ASF-Dansk Folkehjælp til Folketingets Uddannelsesudvalg (UDU alm. del – bilag 122, folketingsåret 2007-08 (2. samling)). I mange tilfælde kunne besøget

på skadestuen undgås, hvis der på skolen var en lærer med kompetence i førstehjælp. Det vil give forældre og elever mere trygge rammer i skolen, da mange ulykker med børn sker i skoletiden. Samtidig vil det lette ressourcetrækket fra skadestuerne betragteligt, ligesom undervisningen kan fortsætte med fuld lærerdækning, når lærerne ikke skal gå fra for at følge en elev til skadestuen.

Obligatorisk førstehjælp i skolen vil samtidig være med til at redde liv. Udbredelsen af førstehjælpskompetence kan komme de mange borgere til gode, der hvert år rammes af hjertestop uden for hospitalerne. Det drejer sig om 3.500 borgere hvert år, hvoraf kun 6,5 pct. overlever, jf. Hjerteforeningen, 2008: »Hjertestart i Danmark – status og udviklingsmuligheder i et MTV-perspektiv«. Hvis ikke man modtager hjertelunge-redning umiddelbart efter hjertestoppet, er muligheden for genoplivning minimal. Skæbnen for en borger, der rammes af hjertestop, er derfor i hænderne på de personer, der befinder sig i nærheden. Hvis der bliver ydet hjerte-lunge-redning til patienten inden for de første 5 minutter, stiger overlevelsesprocenten med 30 pct. Desværre sker det alt for sjældent i Danmark. Der blev i 2004 ydet hjerte-lunge-redning ved kun 29 pct. af de observerede hjertestop, der finder sted uden for hospitalerne, jf. Dansk Hjertestopregister 2006. Til sammenligning er tallet i Norge og Sverige henholdsvis 50 og 55 pct.

Med andre ord er det altså kun en ud af fire personer med hjertestop, som får hjælp i Danmark, hvor halvdelen får hjælp i Norge og Sverige. En del af årsagen til den hurtige indgriben i både Sverige og Norge kan tilskrives, at begge lande har haft integreret førstehjælpsundervisning i folkeskolen i årevis.

Socialdemokratiet finder, at indførelse af obligatorisk førstehjælp kan nedbringe de skader, mennesker generel påføres af ulykker, samtidig med at det matcher et ønske fra store dele af befolkningen, der ønsker at kunne udøve førstehjælp, når man står i en givenhed, hvor der er behov for at hjælpe. Det gælder lige fra trafik- til brand- og drukneulykker.